

PHÁT HUY MỌI NGUỒN LỰC, ĐƯA TỈNH ĐẮK NÔNG PHÁT TRIỂN NHANH VÀ BỀN VỮNG

ĐỖ XUÂN

Cách đây 5 năm, thực hiện Nghị quyết số 22/2003/QH11, ngày 26-11-2003 của Quốc hội Khóa XI, ngày 1-1-2004, tỉnh Đắk Nông được thành lập và chính thức đi vào hoạt động. Đó là mốc son trong lịch sử phát triển của vùng đất có vị trí chiến lược quan trọng của Tây Nguyên và đất nước.

Nằm ở cực Nam Tây Nguyên, trên cao nguyên M'Nông rộng lớn, Đắk Nông là tỉnh có tiềm năng, lợi thế so sánh về nhiều mặt để phát triển toàn diện. Trong 5 năm qua, thực hiện đường lối đổi mới của Đảng, được sự quan tâm sâu sắc của Đảng và Nhà nước, của các bộ ngành trung ương, các địa phương bạn, đặc biệt là sự hợp tác, tương trợ của Đảng bộ và nhân dân tỉnh Đắk Lắk, Đảng bộ tỉnh Đắk Nông đã lãnh đạo đồng bào các dân tộc trong tỉnh ra sức phát huy nội lực, khai thác tối đa nguồn ngoại lực, tạo sức mạnh tổng hợp nhằm khai thác hiệu quả tiềm năng, lợi thế so sánh, từng bước hòa nhập với sự phát triển chung của cả nước.

Việc nhận thức đúng đắn vị trí, tiềm năng và lợi thế của một tỉnh mới được thành lập là cơ sở khoa học-thực tiễn rất quan trọng cho việc xây dựng chiến lược phát triển của tỉnh cả trước mắt và lâu dài.

Trong bước đi ban đầu của công nghiệp hoá, hiện đại hoá, Đảng bộ chủ trương tập trung đầu tư cho một số lĩnh vực trọng điểm, nhằm nhanh chóng tạo được sự phát triển với khối lượng sản phẩm phong phú và đa dạng, có khả năng cạnh tranh cao, giải quyết được nhiều lao động, đóng góp lớn cho ngân sách.

Tỉnh đã tập trung sức phát triển nông-lâm nghiệp, đẩy mạnh chuyển dịch cơ cấu cây trồng, vật nuôi theo hướng sản xuất hàng hóa; chú ý nâng cao tính cạnh tranh của các mặt hàng nông-lâm sản; coi trọng công tác định canh định cư, xóa đói giảm nghèo, từng bước thực hiện công nghiệp hóa, hiện đại hóa nông nghiệp, nông thôn. Nhờ vậy, sản xuất nông - lâm nghiệp tiếp tục phát triển, cơ cấu cây trồng được chuyển đổi theo hướng tích cực, giá trị sản xuất liên tục tăng cao, quy mô sản xuất ngày càng mở rộng.

Trong sản xuất công nghiệp, đã chú ý phát triển công nghiệp theo hướng phục vụ nông nghiệp; chú trọng phát triển những ngành có sản phẩm đáp ứng tốt nhu cầu trong tỉnh và có khả năng tăng cường năng lực xuất khẩu, với sức cạnh tranh cao trên thị trường trong và ngoài nước.

Công nghiệp của tỉnh có tốc độ tăng trưởng khá; năng lực sản xuất được nâng lên đáng kể;

chủng loại đa dạng và phong phú hơn. Đến nay đã hình thành được một hệ thống khá đồng bộ, như công nghệ thông tin, sản xuất vật liệu xây dựng, công nghiệp chế biến (chế biến cà phê, tinh chế gỗ, bông sợi,...); đặc biệt là thủy điện, nhằm khai thác nguồn năng lượng sạch rất dồi dào ở địa phương. Với nguồn tài nguyên bauxit rất lớn, tập trung tại 5 huyện, thị xã chiếm tới 2/3 diện tích đất đai toàn tỉnh, với trữ lượng chiếm hơn 2/3 tổng trữ lượng quặng bauxit toàn Tây Nguyên, nên Đắk Nông đã xác định ngành công nghiệp bauxit/nhôm sẽ là ngành mũi nhọn trong chiến lược phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh.

Nhìn chung, sản xuất công nghiệp có tốc độ tăng trưởng nhanh. Sau 5 năm, quy mô sản xuất tăng gấp 4,18 lần và tăng ở tất cả các thành phần, khu vực kinh tế, các tiểu vùng kinh tế đúng định hướng quy hoạch phát triển vùng. Các dự án chế biến nông - lâm sản với quy mô tương đối lớn đã và đang xây dựng; tạo ra hạ tầng kỹ thuật cho mối quan hệ giữa công nghiệp và nông nghiệp, cũng như quá trình chuyển dịch cơ cấu kinh tế của tỉnh theo hướng công nghiệp hoá, hiện đại hoá.

Trong xây dựng kết cấu hạ tầng, trên cơ sở kế hoạch, quy hoạch của một tỉnh mới thành lập, tỉnh đã huy động được nguồn lực đầu tư xây dựng cơ sở vật chất kỹ thuật hạ tầng nền kinh tế theo hướng khá đồng bộ, hiện đại. Công tác quy hoạch, quản lý quy hoạch được chú trọng, phù hợp với tình hình mới. Chú ý cải thiện môi trường kinh doanh, xây dựng các cơ chế “mở đường” cho sản xuất, kinh doanh phát triển, như về cơ chế cấp phép đầu tư, cấp đất, vay vốn, xây dựng cơ sở hạ tầng,...

Đến nay, hầu hết các tuyến đường giao thông chính trên địa bàn đã được cải tạo nâng cấp. Hệ thống thủy lợi từng bước được cải thiện, góp phần nâng cao năng suất cây trồng, cấp nước cho sản xuất công nghiệp, dân sinh và cải tạo môi trường. Hệ thống lưới điện và cấp nước sinh hoạt phát triển nhanh; cơ sở vật chất kỹ thuật bưu chính viễn thông tăng trưởng mạnh mẽ; hạ tầng đô thị, hạ tầng văn hóa-xã hội có bước phát triển đáng kể.

Dịch vụ-thương mại là lĩnh vực then chốt, làm gia tăng hiệu quả của nền kinh tế, có vai trò hết sức quan trọng trong sự phát triển của tỉnh. Bởi vậy tỉnh hết sức chú trọng phát triển các ngành dịch vụ phục vụ nhu cầu phát triển kinh tế-xã hội; khai thác hiệu quả thị trường khu vực nông thôn còn tiềm năng; nâng cao năng lực hoạt động của hệ thống tín dụng-ngân hàng; phát triển mạnh ngành du lịch nhằm phát huy tiềm năng, lợi thế sẵn có; tiếp tục sắp xếp, củng cố và nâng cao hiệu quả hoạt động của các thành phần kinh tế; mở rộng kinh tế đối ngoại, mở rộng thị trường xuất khẩu, với nhiều loại sản phẩm chủ lực, như cà phê, điều, hồ tiêu, trà, gỗ tinh chế,...

Trong 5 năm qua, vượt qua không ít khó khăn, thách thức, Đắk Nông đã phát huy có hiệu quả sức mạnh của các nguồn lực bên trong và bên ngoài cho phát triển nhanh trên nhiều lĩnh vực. Nền kinh tế đạt tốc độ tăng trưởng cao, bình quân thời kỳ 2004 – 2008 đạt 14,34 %/năm, vượt xa tốc độ tăng trưởng kinh tế giai đoạn 1999 – 2003 (10,68%/năm). So với năm 2003, tổng sản phẩm trong tỉnh năm 2008 (theo giá so sánh năm 1994, ước đạt 3.182 tỉ đồng) tăng 95,40 %; quy mô kinh

tế tăng gấp đôi; cơ cấu kinh tế chuyển dịch theo hướng tích cực: nông nghiệp giảm từ 71,82 % xuống còn 53,41%, công nghiệp - xây dựng tăng từ 9,18% lên 24,3 % , dịch vụ tăng từ 19% lên 22,6 % . Thu nhập bình quân đầu người tăng bình quân hơn 24 %/năm và tăng đều ở cả khu vực thành thị, nông thôn.

Trong chiến lược phát triển quốc gia, giáo dục-đào tạo (cùng với khoa học-công nghệ) được xác định là “quốc sách”, nhằm nâng cao dân trí, đào tạo nhân lực, bồi dưỡng nhân tài đáp ứng yêu cầu của công cuộc đổi mới, đẩy mạnh công nghiệp hoá, hiện đại hoá.

Trên cơ sở những chỉ tiêu phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh, tỉnh đã tập trung chỉ đạo nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện; đẩy mạnh phong trào thi đua “hai tốt”. Công tác giáo dục phổ cập đúng độ tuổi và phổ cập THCS được coi trọng; hoàn thành đề án và kế hoạch xã hội hóa giáo dục của tỉnh từ nay đến năm 2010. Trường lớp được xây dựng theo hướng kiên cố, bảo đảm môi trường xanh - sạch - đẹp. Quy mô giáo dục không ngừng tăng; mạng lưới trường lớp được mở rộng, các mục tiêu xoá mù chữ và phổ cập tiểu học đã được thực hiện đúng kế hoạch, phổ cập giáo dục trung học cơ sở được đẩy mạnh. Bộ Giáo dục & Đào tạo đánh giá cao những thay đổi lớn của ngành giáo dục và đào tạo tỉnh Đắk Nông.

Trong công tác y tế, đến nay, Đắk Nông đã có mạng lưới y tế phát triển đều khắp. Các đơn vị y tế tuyến tỉnh và hệ thống y tế dự phòng từ tỉnh đến huyện đã được thành lập và đi vào hoạt động. Chất lượng khám, chữa bệnh có tiến bộ, số lượng bệnh nhân đến khám, điều trị ngày càng tăng. Tốc độ tăng

dân số tự nhiên được kiểm chế, tỷ suất sinh hàng năm giảm ở mức 1‰.

Thực hiện đồng bộ chính sách dân tộc của Đảng và Nhà nước, các cấp uỷ, chính quyền địa phương đã chỉ đạo sâu sát và có hiệu quả nhiều chương trình, dự án, như Chương trình 135, Chương trình 139, Chương trình 168, Trợ giá trợ cước, Chính sách hỗ trợ đồng bào dân tộc thiểu số đặc biệt khó khăn, Đề án hỗ trợ học sinh sinh viên, Dự án phát triển bền vững buôn, bon đặc biệt khó khăn,... Qua đó mang lại hiệu quả thiết thực trong phát triển kinh tế - xã hội, ổn định an ninh chính trị, góp phần xóa đói giảm nghèo trong vùng đồng bào dân tộc thiểu số.

Văn hoá là nền tảng tinh thần của xã hội, là mục tiêu và động lực của công cuộc đổi mới. Cùng với các lĩnh vực kinh tế - xã hội trong tỉnh, 5 năm qua lĩnh vực văn hóa đã có những bước phát triển mới.

Công tác bảo tồn và phát huy văn hoá truyền thống của các dân tộc đạt kết quả tốt. Những giá trị văn hóa truyền thống được khơi dậy, như sưu tầm sử thi M’Nông; phát huy văn hóa cồng chiêng của M’Nông, cùng với cồng chiêng Êđê, Gia Rai, Ba na... của các tỉnh Tây Nguyên, được Tổ chức giáo dục, khoa học và văn hóa Liên hiệp quốc (UNESCO) công nhận là một kiệt tác truyền khẩu di sản văn hóa phi vật thể của nhân loại. Nhiều lễ hội được tổ chức trong những năm gần đây, không chỉ tôn vinh giá trị văn hoá của các dân tộc, mà còn là dịp để các dân tộc anh em thắt chặt thêm tình đoàn kết. Đáng chú ý, đã xuất hiện phong trào hiến đất xây dựng nhà sinh hoạt văn hóa cộng đồng; xuất hiện ngày càng nhiều gương điển

hình trong phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa”.

Từ đặc điểm của một tỉnh mới được thành lập, việc thực hiện chiến lược xoá đói giảm nghèo là một nội dung công tác trọng tâm của các tổ chức trong hệ thống chính trị ở địa phương, cơ sở và các tầng lớp nhân dân. Chủ trương, chính sách của Đảng, Nhà nước đã được cụ thể hóa bằng việc triển khai đồng bộ công tác xoá đói giảm nghèo trên phạm vi toàn tỉnh. Bình quân thời kỳ 2004-2008, tỷ lệ hộ nghèo giảm khoảng 4,3 %/ năm.

Hoạt động tôn giáo, tín ngưỡng được các cấp chính quyền tạo điều kiện thuận lợi, giải quyết hài hoà nhu cầu chính đáng của các tôn giáo. Trong 5 năm qua đã có hàng chục cơ sở thờ tự, tín ngưỡng được chỉnh trang, xây mới với quy mô phù hợp.

Chính trị ổn định, trật tự an toàn xã hội được đảm bảo, quốc phòng an ninh được tăng cường, tạo thế chủ động trong đấu tranh phòng, chống âm mưu “Diễn biến hoà bình”, bạo loạn, lật đổ của các thế lực thù địch.

Tiếp tục đẩy mạnh thực hiện cuộc vận động xây dựng, chỉnh đốn Đảng, nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của tổ chức đảng và đội ngũ cán bộ, đảng viên, công tác xây dựng Đảng những năm 2004 – 2008 đã có nhiều chuyển biến sâu rộng và thực chất, cả về chính trị, tư tưởng và tổ chức.

Trong phương thức lãnh đạo, với việc xác định sự lãnh đạo của Đảng là nhân tố quyết định thắng lợi sự nghiệp xây dựng và phát triển về mọi mặt của tỉnh Đắk Nông, trong 5 năm qua, sự lãnh đạo của Đảng bộ không dàn trải mà đã tập trung phát huy trí tuệ xác định

đúng những vấn đề trọng tâm, các khâu then chốt để xây dựng nghị quyết và tổ chức chỉ đạo thực hiện. Lãnh đạo công tác tuyên truyền, vận động, giáo dục, thực hành công khai, dân chủ trong Đảng và trong xã hội; phát huy và thực hiện tốt hơn quyền làm chủ của nhân dân; phát huy tính năng động, sáng tạo của Mặt trận Tổ quốc các cấp và các đoàn thể chính trị - xã hội; phát huy vai trò quản lý, giám sát của tổ chức đảng đối với đảng viên, nêu cao tính tiên phong, gương mẫu của đảng viên. Trong quá trình tổ chức thực hiện nghị quyết, đã tăng cường công tác kiểm tra, kịp thời tổng kết những nhân tố tốt, đồng thời bổ khuyết những giải pháp để thực hiện hiệu quả các chương trình, kế hoạch, nghị quyết.

Chủ trương kết nghĩa giữa các cơ quan Đảng, chính quyền, Mặt trận, đoàn thể, các tổ chức kinh tế, lực lượng vũ trang đối với các buôn, bon đồng bào dân tộc thiểu số trong tỉnh, được triển khai thực hiện ngay từ những ngày đầu thành lập tỉnh đã phát huy hiệu quả về nhiều mặt; giúp cấp ủy, chính quyền địa phương xây dựng, kiện toàn các tổ chức đoàn thể trong hệ thống chính trị ở buôn, bon; thực hiện quy chế dân chủ ở cơ sở, phát huy quyền làm chủ của nhân dân trên tất cả các lĩnh vực; củng cố vững chắc niềm tin của đồng bào các dân tộc thiểu số vào sự lãnh đạo của Đảng và Nhà nước.

Vui mừng về những thành tựu quan trọng đạt được sau 5 năm, song Đảng bộ, chính quyền và nhân dân tỉnh Đắk Nông vẫn không chủ quan, thỏa mãn, bởi còn không ít những khó khăn, thách thức không nhỏ trên chặng đường phát triển ở phía trước.

(Xem tiếp trang 52)

Chủ tịch Hồ Chí Minh, kỷ niệm 100 năm ngày sinh, Viêng Chăn, 1990, tr.12-13

4. Chi thị Số 3LV/TCU ngày 1 tháng 5 năm 1948 của Bộ Tổng Chỉ huy Quân đội Quốc gia Việt Nam và Dân quân Tự vệ. Tài liệu lưu trữ về chỉ đạo đấu tranh vũ trang của Trung ương, tập I

5,6. Quan hệ Việt - Lào, Lào - Việt, CTQG, H, 1993, tr.24, 34-35

7. Dẫn theo: Hồ Chí Minh với nhân dân Lào - Nhân dân Lào với Hồ Chí Minh, NXB CAND, H, 2004, tr. 39

9, 17. Cayxôn Phômvihân: “Sự nghiệp cách mạng của Chủ tịch Hồ Chí Minh vĩ đại”, Báo Nhân Dân, ngày 15-5-1990, tr.1, 4

10. Tại Đại hội II năm 1972, đổi tên là Đảng Nhân dân cách mạng Lào

11. Cayxôn Phômvihân: “Bài phát biểu tại cuộc mít tinh trọng thể kỷ niệm 100 năm Ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh”, Báo Nhân Dân, ngày 19-5-1990, tr.2

13. Đại tướng Võ Nguyên Giáp: *Mối quan hệ đặc biệt Việt Nam- Lào đời đời bền vững*. Kỷ yếu Hội thảo quốc tế *Căn cứ địa Sầm Nưa, biểu tượng đoàn kết và liên minh chiến đặc biệt Việt Nam- Lào*, NXB Thế giới, H, 2008, tr.22

14. Ban Công tác miền Tây: “Những sự kiện chính trị ở Lào 1930- 1975”, Tài liệu Inrônêô, lưu Viện Lịch sử Đảng

15. Phạm Sang: “Hồ Chí Minh với cách mạng giải phóng dân tộc Lào”. Luận án Tiến sĩ Lịch sử Đảng, H, 1994. Số ký hiệu LAV/1158, lưu Thư viện quân đội, tr. 142- 143

16. Bunthác Chănxina: *Cuốn sách gối đầu giường của Chủ tịch Cayxôn Phômvihân. Tinh hữu nghị đoàn kết đặc biệt Việt Nam- Lào, truyền thống và triển vọng*. Kỷ yếu Hội thảo khoa học, CTQG, H, 2005, tr.100

18. Cayxôn Phômvihân: *Về cuộc cách mạng dân tộc dân chủ ở Lào*, ST, H, 1986.

PHÁT HUY MỌI NGUỒN LỰC...

(Tiếp theo trang 73)

Trong giai đoạn mới, với phương hướng chung: “Nâng cao năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của Đảng bộ; phát huy sức mạnh đoàn kết các dân tộc; tiếp tục đổi mới mạnh mẽ, đồng bộ đưa tỉnh Đắk Nông phát triển nhanh, toàn diện và bền vững”, như Nghị quyết Đại hội Đảng bộ tỉnh lần thứ I đã đề ra. Đảng bộ tỉnh xác định những mục tiêu cụ thể: duy trì tốc độ tăng trưởng GDP giai đoạn 2006 – 2010 đạt từ 15% trở lên; đến năm 2010, cơ cấu kinh tế chuyển dịch theo hướng công nghiệp: 48,6%, nông nghiệp 28,9 %, dịch vụ chiếm 22,5 %; thu nhập bình quân đầu người đạt 780 USD; các vấn đề an sinh xã hội, văn hóa, giáo dục, y tế cơ bản đáp ứng yêu cầu của nhân dân.

Để thực hiện thắng lợi phương hướng, nhiệm vụ, mục tiêu đó, tỉnh Đắk Nông xác định rõ những giải pháp chủ yếu: Tiếp tục quán triệt quan điểm phát triển kinh tế là nhiệm vụ trung tâm, ổn định chính trị là nền tảng, xây dựng Đảng là then chốt và phát triển văn hóa làm nền tảng tinh thần xã hội. Phát huy nội lực, xem đó là nhân tố quyết định đối với sự phát triển; đồng thời coi trọng khai thác các nguồn ngoại lực để phát huy nội lực mạnh hơn; phấn đấu xây dựng Đắk Nông thành một tỉnh giàu về kinh tế, có đời sống văn hóa tinh thần phong phú, vững về chính trị, mạnh về quốc phòng an ninh, nhân dân có cuộc sống ấm no, hạnh phúc, cùng cả nước thực hiện thắng lợi công cuộc công nghiệp hóa, hiện đại hóa.